Nº. 2039. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 7 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uithoofde van het Feest van *Drie Koningen* zal de Tijd Vrijdag avond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 5 Januarij.

ALLOKUTIE

van O. H. V. Paus PIUS IX,

Gehouden in het Geheim Konsistorie van 17 *December* 1853.

Eerwaardige Broeders!

De Roomsche Pausen, Onze voorgangers, geplaatst op den Apostolischen Stoel als in de citadel en op de muren van het Katholiek geloof, en vandaar de magt uitoefende hun door het Opperwezen gegeven om de algemeene Kerk te besturen, hebben steeds hunne zorgen naar de Oostersche Kerk gewend, en nooit iets verzuimd van hetgeen strekken kon om die Kerk te beschermen en te steunen. Hoe vele wijze en gepaste maatregelen, hoe vele pogingen hebben zij niet in het werk gesteld, om haar te bewegen zich vrijwillig en ter goeder trouw weder te vereenigen met de Roomsche Kerk, namelijk die Oostersche volken, welke door eene ongelukkige scheuring er van verwijderd waren, en zich weder te hechten aan den Roomschen Paus, den Opperherder der aarde, als leden van het hoofd des ligchaams, waartoe zij behooren. Doch, Eerw. Broeders, Wij hebben niet noodig dit alles hier te ontvouwen, het is u volledig bekend, en de geschiedenis bevestigt het door ontelbare getuigenissen.

Van Onzen kant die schoone voorbeelden van vaderlijke bezorgdheid willende navolgen, hebben Wij reeds in het tweede jaar van Ons Pausschap aan alle Oosterlingen brieven verzonden, in welke Wij ze met ijver en liefde hebben opgewekt om terug te keeren tot de gemeenschap met den H. Stoel en er zich krachtdadig aan te verbinden.

Wij hebben de noodzakelijkheid der hereeniging door talrijke en sterk sprekende bewijzen aangetoond, bewijzen waarin de waarheid schitterend uitkomt, in weerwil van alles wat vele schismatieke bisschoppen, in tegenover gestelden zin in 't licht hebben durven geven in een geschrift, waarin zij hun ingekankerden haat tegen den H. Stoel op nieuw hebben lucht gegeven. Wij hebben ook dat geschrift laten beantwoorden, ten einde de schismatieken van hunne dwalingen te overtuigen en een einde te maken aan hunne hardnekkigheid. Laat Ons dan ook van dit oogenblik af, niet ophouden den Hemelschen Vader voor hun aller heil te smeeken, zonder ooit de Christelijke liefde te vergeten, welke zacht is en geduldig.

Onze Voorgangers, even als Wij door dien zelfden geest van liefde geleid, verklaarden niet alleen dat men niets veranderen moest in den gewijden ritus, gelijk die in de Oostersche kerk in zwang was, en waar in zij niets gevonden hadden in strijd met het orthodoxe geloof, maar betuigden daarenboven dat men dien moest behouden als zijnde wegens zijn grijzen ouderdom eerbiedwaardig, en als voor een groot deel afkomstig van de Heilige Vaders. Het werd zelfs door opzettelijke besluiten aan hen die hen volgden verboden, om er van af te wijken zonder dat zij de toestemming van den Paus verkregen hadden. Onze Voorgangers wisten dat de onbevlekte Bruid van Christus in haar uiterlijk voorkomen een verwonderlijke verscheidenheid ten toon spreidt, welke in haar de eenheid niet verstoort; dat de Kerk zich uitbreidende tot over de grenzen der staten, alle volken en alle natien omvat, dat zij ze vereenigt in de belijdenis en de overeenstemming van hetzelfde geloof, in weerwil der verscheidenheid van zeden, van taal en kerkgebruiken, mits die verscheidenheden zijn goedgekeurd door de Kerk van Rome, de moeder en de meesteresse van alle kerken. Dit is hetgeen zeer goed gezien is, door Onzen Voorganger Gregorius XVI, glorierijker gedachtenisse, toen hij zijn herderlijke waakzaamheid en zorgen wendde naar de Wallachijsche bevolkingen van den Grieksch-Katholieken ritus, die Transylvanie bewonen, ze zoekende op te heffen, aan te moedigen en te bevestigen in het katholiek geloof. Hij gaf hun dus eene bijzondere kerkelijke hiërarchie naar den Griekschen ritus.

Deze onderneming, welke Onzen voorganger niet tot een gewenscht einde kon brengen wegens de ongunst der tijden en omstandigheden, is door ons, Eerwaardige Broeders, tot Onze vertroosting voor een groot deel vervuld geworden. Wij haasten Ons, gelijk het betaamt, er den Vader der barmhartigheden Onzen dank voor toe te brengen, daar Zijn Hemelsche bijstand het Ons gegeven heeft met gunstigen uitslag een werk te vervolgen, dat, naar wij hopen, de katholieke godsdienst verder zal uitbreiden en aan deze natie groote geestelijke gaven zal aanbrengen; voorts moeten wij eene regtmatige schatting van lof betalen aan Onzen zeer waarden Zoon in Jezus Christus, Frans Jozef, Keizer van Oostenrijk, Apostoliesch koning van Hongarije en Boheme, die zich niet alleen vergenoegd heeft met ons zijne vrome wenschen, aangaande dit punt te openbaren, maar daarenboven aan deze zaak, zijn zorgen, zijn bemoeijingen, zijn ijver en alles wat men verwachten kan van den vroomsten vorst heeft aangewend, bezield door het levendigst verlangen om het grondgebied des geloofs uit te breiden. Wij moeten ook zeggen hoezeer wij te prijzen hebben den Aartsbisschop van Gran, die al zijn gezag heeft aangewend ter bevordering van een zoo heilzaam werk, bij uitnemendheid geschikt om de Katholieke eenheid te bewaren.

Het is alzoo na den raad ingewonnen te hebben van diegene onzer Eerwaardige Broeders, aan welke men het zorgvuldig onderzoek dier gewigtige aangelegenheden had toevertrouwd, dat wij, overeenkomstig hun raad, twee Bisschopszetels, naar den Griekschen ritus, hebben gesticht: die van Lugos, in het Banaat van Tenesch, en die van Armenierstadt, in Transylvanie; wij hebben deze twee zetels tot suffraganen van de Kerk van Fogaras gemaakt, die sedert lang tot bisschopszetel was verheven, maar welke door Ons onlangs is bevorderd tot de waardigheid en het voorregt van metropolitaan-zetel, met den titel van Koninklijk Alba. Behalve deze twee nieuw ingestelde Bisdommen hebben wij hem voor suffragaan gegeven den bisschoppelijken zetel van Grootwardin, welke insgelijks van den Griekschen ritus is, en dien wij hebben losgemaakt van het Aartsbisdom van Gran.

Na alzoo deze nieuwe kerkelijke provincie te hebben gevestigd, twijfelen Wij niet, Eerwaardige broeders, dat de Wallachijsche volkstammen in Transylvanie verspreid en gehecht aan het Katholiek geloof zullen erkentelijk zijn aan den Pauselijken Stoel voor de nieuwe weldaad welke zij er van ontvangen hebben, en door een steviger band er aan zullen gehecht blijven. Wij hopen ook dat het getal der herders vermeerderd zijnde, de waakzaamheid die hen is opgelegd en de bijstand dien Wij nooit ophouden zullen hun te verleenen, de uitwerking zal hebben, dat gedeelte der kudde des Heeren meer te beschermen tegen de listen en lagen der schismatieken, die niet eene gelegenheid laten voorbijgaan om de geloovigen te ontrukken aan de gemeenschap met den Heiligen Stoel. Geve God, naar den rijkdom zijner barmhartigheid, dat zij die door de dwalingen der schismatieken zich van het spoor hebben laten brengen, de oogen geopend worden voor het licht der hemelsche genade, dat zij terugkeeren in den schoot der Katholieke Kerk; dat zij allen met ijver zich weder aansluiten in de eenheid des geloofs, en dat Wij allen niets anders zijn dan een zelfde ligchaam in Jezus Christus, bewarende de eenheid in de banden des vredes!

Ziedaar wat Wij van onzen kant verlangen met al het vuur dat wij in Ons gevoelen, voor het heil der zielen; en wij bidden den Heer die alleen alle groote dingen werkt, door zijn magt het aangevangen werk gestand te doen.

Hetgeen Wij met de goddelijke hulp, geregeld hebben voor het heil der godsdienst in de republiek van Guatimala, in Amerika, is reeds eene groote vertroosting voor ons hart geweest. Naauwelijks had onze waarde Zoon, de doorluchtige Raphaël Carrera, prezident dezer Republiek Ons gebeden, Ons onledig te houden met het regelen der kerkelijke zaken aldaar, of onmiddellijk hebben Wij aan onzen waarden zoon Jacobus Antonnelli, Kardinaal-Diaken der Heilige Roomsche Kerk en Onze Sekretaris van Staat, gelast deze gewigtige zaak te behandelen met onzen waarden Zoon den markies Ferdinand de Lorenzama, minister der Republiek Guatimala bij den Heiligen Stoel.

Den 7 Oktober van het vorige jaar is tusschen hen eene overeenkomst getroffen welke Wij aan de rijpe overweging eener speciale kongregatie Onzer Eerwaardige Broeders van Uw kollegie hebben onderworpen. Wat in die overeenkomst is bepaald ter eere en in het belang der Katholieke Kerk, is U bekend door Onzen Apostolieschen Brief van den 3 der *Nonen* van Augustus des verleden jaars, waarbij Wij alles geratificeerd en elk der hoofdstukken van genoemde overeenkomst, door ons Apostoliesch gezag bekrachtigd hebben.

Wij hebben U, Eerw. Broeders, de rezultaten willen mededeelen, ten einde, na Onze dagelijksche zorgen gedeeld te hebben, gij ook aan onze blijdschap deelnemet, als er iets goeds en gelukkigs gebeurt ter glorie van Godsnaam en ter uitbreiding van het ware geloof.

Wij betreuren helaas! dat die blijdschap gestoord zij door de vele rampen waaronder, gelijk wij vernemen, onze allerheiligste godsdienst in zekere noordelijke gewesten gebukt gaat. Om van slechts eene te spreken, wij kunnen niet stilzwijgend voorbijgaan dat het gouvernement van bedoelde gewesten, na aan den Nuntius van den H. Stoel aan het hof van Weenen beteekend te hebben dat het zijne eischen den H. Stoel zou voorleggen, zulks niet alleen niet gedaan heeft, maar voortdurend de Kerk is blijven vervolgen; wat meer is, het heeft met boeten gestraft of in de gevangenis geworpen de gewijde dienaren die weigerden hunne pligt te verzaken.

In dat uiterste heeft schitterend uitgeblonken de geestkracht en de volharding van schier de gansche geestelijkheid, der heilige kerkvoogden en bovenal van den Aartsbisschop van Freiburg, die aan allen het voorbeeld heeft gegeven. Besloten aan Cesar te geven wat aan Cesar toekomt en aan God wat aan God toekomt, hebben vrees voor gevaren noch bedreigingen hem kunnen beletten de regten der Kerk moedig te verdedigen en de pligten van zijn herderlijk ambt te vervullen. Terwijl Wij met verdienden lof zijne bewonderenswaardige standvastigheid ter verdediging der belangen van de Kerk verheffen, vermanen Wij Onzen Hoogwaardigen Broeder den Aartsbisschop van Freiburg en de moedigen die hem ondersteund hebben, zich niet te laten ontmoedigen, maar nieuwe krachten te putten uit de woorden van den Heer, die aan Zijne Kerk heeft beloofd haar in alle tijden bij te staan, en de palm en de kroon bereid houdt voor hen, die den goeden strijd strijden.

Wij houden Ons overigens aan de leer der Kerk, die door den Apostel der natiën onderwezen is, dat men der opperste magt moet gehoorzaam zijn, Wij onderwijzen die leer, en ook met Ons wordt ze door Onze Bisschoppen gehouden en onderwezen. Maar mogt eenig bevel worden gegeven strijdig tegen de goddelijke wetten en de heilige regten der Kerk, die door haren goddelijken Stichter Ons zijn overgeleverd, dan moet God eerder dan de menschen worden gehoorzaamd: de Apostel zelf heeft dien pligt door zijn voorbeeld bevestigd, en met de heilige Herders der Kerk onderwijzen en trachten Wij dien in de harten te drukken.

Die gebeurtenissen zijn smartelijk, Eerwaardige Broeders, en houden Onzen geest levendig bezig: de gesteldheid der Kerk in Oost-Indië veroorzaakt Ons niet minder droefheid. 't Is u ongetwijfeld bekend, dat Onze Voorgangers en Wij, naar hun voorbeeld, in het bestuur der Geloovigen hebben voorzien, naar eisch der omstandigheden, door Apostolische Vikarissen en Evangeliepredikers. Maar, verdwaalde lieden zijn opgestaan, hun eigen belang zoekende en niet dat van Jezus Christus, en de ijdelste redenen vooruitzettende om de onvoorzigtigen te bedriegen, en trachtende het katholieke volk te ontrukken aan het beheer hunner wettige herders.

Zoodra Wij daarvan kennis hadden, hebben Wij, na voorafgaande waarschuwingen, en na de rampzalige argumenten bestreden te hebben, waardoor zij hunne scheuring trachten te regtvaardigen, niet opgehouden die verstoorders der Katholieke eenheid van hunne slechte bedoelingen af te brengen. Toen Wij hen hardnekkig zagen voortvaren en het kwaad dagelijks zich meer uitbreidde, toen trachtteden Wij nogmaals door een nieuwen Apostolischen Brief, hen aan beteren raad gehoor te doen leenen, en Wij sneden met het zwaard van het Apostoliesch gezag van het ligchaam der Kerk af, de voornaamste

bewerkers der scheuring, hen openbaarlijk verklarende geheel afgevallen te zijn uit de gemeenschap der geloovigen, indien zij niet in een bepaalden tijd tot inkeer kwamen.

Wij hebben door die daad het gelukkig rezultaat verkregen, dat een groot deel van het christelijk volk, de misleidingen der scheurmakers erkennende, onder het gezag is teruggekeerd en tot het geloof des wettigen Herders. Geve God dat zij, die steeds in die verregelijke scheuring volharden, bovenal zij, die met eenige waardigheid zijn bekleed, Onze stem willen aanhooren; geve God dat het Ons gelukke die verdwaalde kudde in den eenigen stal terug te brengen, waar buiten geene zaligheid te vinden is.

Maar, Eerw. Broeders, eene andere gelegenheid zal zich aanbieden, u omslagtiger over dat onderwerp te onderhouden. 't Is, gelijk Gij weet, eene ernstige zaak, die, welke het heil der zielen betreft, en dienvolgens veel aandacht, voorzigtigheid, en zorg eischt. Wij verklaren echter, dat Wij nooit Onzen pligt zullen verzaken; Wij zullen, na den Goddelijken bijstand te hebben ingeroepen, alles aanwenden, wat Ons nuttig en heilzaam toeschijnt, om de pest der scheuring te verwijderen en de volken tot de katholieke eenheid terug roepen.

Nog eene andere bron van smart is er voor Ons in den ongelukkigen afloop der heilige zending van Onzen Eerwaarden Broeder Vincentius, Bisschop van Arcadiopolus, bij den Prins van Haiti, op het eiland van dien naam, in Amerika. Wij kunnen niet uitspreken, met welk een ijver voor de godsdienst die Bisschop getracht heeft den last te vervullen, die hem was opgedragen; maar de prins en zijn gouvernement een verkeerd denkbeeld hebbende van de Kerk van Jezus Christus en van de heilige zendingen, die tot geen ander doel strekken dan het heil der zielen, terwijl van den anderen kant een groot deel der geestelijkheid niet konde verdragen, dat men het tot een strengere en voor hunne heilige zending passender leefwijze aanmaande, de bisschop de vruchteloosheid zijner pogingen betreurende, was verpligt, na Ons het verlof daartoe verzocht te hebben, het stof van zijne voetzoolen te schudden en het land te verlaten.

Ernstige, niet genoeg te betreuren rampen zijn aan de Kerk berokkend door zekere geestelijken, die men te geredelijk veroorlooft hunne diocesen te verlaten, en die zich in zekere gewesten van Amerika begevende, er ontvangen worden ten gevolge der behoefte aan gewijde kerkdienaren, zonder dat hunne leerstellingen en hunne zeden onderzocht zijn geworden; zij houden zich dáár bezig met geheel andere zaken, dan om de menschen tot het ware geloof te brengen.

Wij meenen eindelijk U, Eerw. Broeders, heden te moeten bekend maken, dat de aangevangen onderhandelingen omtrent de kerkelijke zaken, met het koningrijk van Sardinië, geschorst zijn door toedoen van dat gouvernement, zoodat de bevelen door Ons aan Onzen welbeminden Zoon den Kardinaal gegeven, dien Wij met het voeren der onderhandelingen belast hadden, nutteloos schijnen te zullen worden.

't Is daarom, dat Wij, door het orgaan van dienzelfden welbeminden Zoon, den met de openbare zaken belasten kardinaal, gezorgd hebben aan genoemd gouvernement te doen vragen, welke, na zulk een langdurig zwijgen, zijne bedoelingen waren. Wij hebben goedgunstig, het verzoek tot ons gerigt ontvangen ter vermindering der feestdagen in de Staten van den doorluchtigen Koning van Sardinië, 't geen Wij niet alleen hebben vergund om ter hulpe te komen aan de nooddruft der armen die slechts door arbeid den kost kunnen verdienen, maar tevens om een bewijs te geven van Onze meewaardigheid en alzoo het Sardinische gouvernement te nopen, tot het herstellen zijner rampzalige handelingen in dat koningrijk tegen den H. Stoel en de door dat bewind verkrachte en vertrapte Apostolische regten der Kerk.

Zelfs dan, wanneer Onze verwachting mogt bedrogen worden, zonder Wij verre zijn van leedwezen te gevoelen, Onze zachtmoedigheid en deerneming tot het uiterste te hebben gedreven. Wij verklaren nogthans, dat wij nimmer een verzoek zullen inwilligen dat Ons mogt schijnen strijdig te zijn met de waardigheid, de regten van den Apostolischen Stoel en het welzijn der Godsdienst.

Gij ziet, Eerw. Broeders, elken dag verheffen zich nieuwe stormen tegen de Kerk. Aan het roer gezeten, moeten Wij, met uwen bijstand, al onze krachten aanwenden om de woede des orkaans tegenstand te bieden. Gaat voort, gelijk gij tot hiertoe hebt gedaan, Ons, in de werkzaamheden die zulk eene moeijelijke en gevaarlijke gesteldheid Ons oplegt, te ondersteunen. Maar opdat onze pogingen met een goeden uitslag mogen bekroond worden, moeten Wij den bijstand van Hem afsmeeken die de stormen der zee gebiedt. Dat Hij, onze gemeenschappelijke gebeden verhoorende, Ons de gewenschte rust gelieve weder te geven en in Zijne goedheid ons verleene, na zoo vele beroeringen, de Kerk de haven te zien bereiken om er in veiligheid te rusten.

De *liberale partij* is in en door de April-beweging, bij verrassing, *verslagen*, maar, zoo als de *Nederlander* met alle waarheid erkent, niet *versleten*.

Zien wij nu eens welk hoe de Maartsche buijen dat bewerkt, die verbittering, die zij veroorzaakten. De protestanten, bevolking, als bij de kerk in bedreigde, tot hulp geroepen, wat door het geloei van den storm, en het gelui der noodklokken, niet in staat om met kalmte te onderzoeken wat er gaande was. Uit al het rumoer, dat angst en schrik verspreidde, moest het begrijpen dat het gevaar groot was en wie in Nederland, die in dagen van gevaar zich niet gewillig in het gelid schaart, gedwee bevelen afwacht om blindelings te doen, wat men zal gebieden, en zich haast die uit te voeren, zonder naauwkeurig te weten welk en hoe groot het gevaar is, veel minder zonder te beseffen in hoe ver het door den eersten den besten bevolene, tegen het gevaar doelmatig is? De April-beweging heeft alzoo de bevolking overrompeld, en haar in hare volgzaamheid en in hare dienstvaardigheid om hulp in den nood aan te brengen, den weg opgebragt dien gedienstige raadgevers, de bewerkers van de paniek verlangden, dat zou worden ingevolgd. Men slaagde daarin volkomen.

Wij moeten dan ook erkennen, dat de toeleg tot die overrompeling, listig voorbereid, met geene mindere sluwheid, en eene daaraan geëvenredigde stoute ruwheid werd ten uitvoer gelegd. De rust van het land werd er vastberaden aan gewaagd. Als Ledru-Rollin de gebeurtenis moest qualificeeren, hij zou getuigen dat *le tour de main* meesterlijk gedaan werd.

Wat was de oorzaak, wat de gelegenheid van dien hevigen omkeer, die de liberale partij in een slag uit het beheer verwijderde?

De bisschops-quæstie was de gelegenheid, geen oorzaak. De *liberale partij* heeft zich te krachtig geacht, den vijand te ligt geschat, en in plaats van zich nieuwe vrienden te zoeken, gevaarlijke vijanden gemaakt. Zij mist een *takticien*.

Van den beginne heeft de *partij des behouds*, die haar leger geheel had verloren, maar nog een *état major* had overgehouden, getracht in de *liberale* partij verdeeldheid te brengen. Zij slaagde daarin onmiddellijk, geholpen door eenigen naijver van sommige hoofden der liberale partij jegens den wezenlijken *chef* Thorbecke, die onder vele gaven, waarmeê hij bedeeld is, de kunst schijnt te missen, om personen tot zich te trekken. Men vormde ministeriën en trachtte te regeren zonder den man, die de ziel van de liberale partij was. Van de zijde der liberalen, die zich daartoe leenden, was het een misslag; — van de zijde der behoudslieden was het eene behendige taktiek. Wat was het gevolg? Dat, niets tot stand kwam, dewijl het eenig supérieur talent met opzet buiten de raadsvergaderingen van het gouvernement gesloten, onvermijdelijk aan het hoofd moest staan van de liberale oppozitie in de Kamer. Zulks bragt sommige voormalige voorvechters der liberale partij, als Donker Curtius en de Kempenaer, in de gelederen der behoudende partij, waar zij steun vinden, en te gelijker tijd in vijandige oppozitie kwamen tegen hunne vroegere bondgenooten, die hen bestreden.

Thorbecke kwam en moest aan 't roer komen gedragen door eene groote meerderheid in de Kamer en door levendige sympathiën daar buiten; maar tegelijker tijd bestreden door vijanden, die voor 't grootst gedeelte niet in het open veld verschenen, maar hem achter haag en struik strikken spanden. Daartegen, gelooven wij, heeft hij zich niet genoeg behoed.

Men heeft dezer dagen den heer Thorbecke en zijne strijdgenooten het verwijt gedaan, dat zij jagt op populariteit maken. Ongetwijfeld was het voorstel der negen populair; maar ongetwijfeld ook heeft nooit minister of partij in het land geregeerd, die minder acht heeft geslagen op hetgeen al of niet populair was. Bij 't ministerie Thorbecke goldt niet de vraag: wat zal behagen of mishagen? Men lette alleen op 't geen regt en nuttig scheen, zag in den vorm van eene besluit of van eene wetsvoordragt het licht, zonder er zich eenigzins over te bekommeren, of dat populair of impopulair zou zijn. Dit is de ware oorzaak van den tijdelijken val der liberale partij. Zij ging regt door zee, vergetende dat zij vijanden had, die van die daad van elk voorstel, van elk woord partij zouden trekken, om hun nieuwe vijanden te zoeken. Onder anderen werkten daartoe vooral mede de opheffing van het instituut, en de voordragt der armen-wet. Door den eersten maatregel ontviel der liberale partij een groot deel van den liberalen wetenschappelijken stand; door den tweeden schier al de predikanten van gansch Nederland, terwijl tevens eene sterke oppozitie van de zijde der Katholieken daartegen onvermijdelijk werd uitgelokt.

De armen-wet, wel is waar, was niet erger dan haar de baron Schimmelpenninck of de heer de Kempenaer zouden hebben voorgedragen. En zeker heeft zulks niet weinig bijgebragt, om den heer Thorbecke in zijn voorstel te doen volharden. Maar hij had niet uit het oog moeten verliezen, dat hij vijanden had, zoo als de heeren Schimmelpenninck en de Kempenaer er geene konden ontmoeten, vijanden, die al wat hun voor de hand kwam, groen en rijp, aangrepen om eene mijn te laden, die zij ter geschikter ure zouden laten springen. Die mijn was nu volkomen gevuld zoodra al de predikanten van het gansche land voor de oppozitie tegen de liberale partij waren gewonnen. Men behoefde er nog slechts de lont aan te leggen. En die lont nu was de Bisschops-quæstie, waarmede men het volk moest in beweging brengen.

Dat de leiders der April-beroering, die achter het scherm stonden, de kerkelijke regeling, waartegen men de protestantsche bevolking opruide, evenwel niet wilden verhinderen tot stand te komen, blijkt duidelijk. Het geheele land wist dat zij op handen was. De *Fakkel* zelfs heeft getuigd, dat zij weken voor hare komst van alles onderrigt was. Desniettemin zij zweeg, gelijk alle bestrijders, die later in zoo grooten getale zijn opgestaan, zwegen; zonder twijfel ten gevolge van eene algemeene afspraak onder de lieden, die zaamgezworen waren, om de liberale partij omver te werpen. Men liet de hierarchie komen tot dat zij er was; zonder dat ééne enkele stem zich verhief. Maar eensklaps, vermoedelijk op het gegeven teken van de mannen die de zamenspanning hadden opgezet, gingen aller monden open, allen schenen verrast en verontwaardigd, als hadden zij van niets geweten, de orkaan werd losgelaten, en drukpers en kansel stemden zaam in een enkelen kreet van wraak, ten einde door middel van een traditionneelen haat tegen Rome, Thorbecke en de liberalen te doen vallen.

Zij vielen. Tot hoe lang? Tot dat de protestantsche bevolking de overtuiging zal erlangen, dat hare godsdienstige gezindheid is misbruikt tot wraak van politieke partijschappen.

Immers, niet het systeem der liberalen is gevallen. 't Is in den storm der beroering ongedeerd blijven staan. Men heeft alleen personen door personen vervangen. En, zoo de beweging iets anders dan nieuwe akteurs op het staats-tooneel heeft opgevoerd, dan is het eene nieuwe dekoratie in den vorm eener hatelijke bisschops-wet, die vroeg of laat een middel ter verdrukking zal worden, en inmiddels aan het nieuwe bestuur eene protestantsche kleur geeft.

Het zal nu van de nieuwe meerderheid, die in de Kamer zit, en van het nieuwe ministerie, dat bestuurt, afhangen, of het tijdstip zal worden bespoedigd of vertraagd, waarop de *liberale partij*, volgens den natuurlijken loop onzer aangelegenheden, het verloren terrein zal herwinnen.

Wij hebben gisteren gezien, wat er te dien aanzien van de thans bovendrijvende partij te wachten is.

De taak der *liberale* partij is daarbij zeer gemakkelijk. Zij heeft slechts toe te zien en te wachten. Zoo zij zich zelve kan schaden, het zal zijn door gebrek aan lijdzaamheid en geduld en vooral, gelijk wij boven zeiden, door gemis van een *takticien*, die als een parlementaire *Fabius cunctator*, de gebeurtenissen laat komen, zonder ze te willen bespoedigen, veel minder zonder ze te willen forceeren.

Bij eene aanschrijving van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken wordt medegedeeld, dat ten gevolge der invoering van de R. K. Bisschoppelijke hierarchie, de hierna vermelde kerkvoogden alleen en uitsluitend bevoegd zijn tot het, overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 Julij 1818, N°. 129, afgeven van certificaten voor vrijstelling van de dienst der nationale militie en schutterijen, bij de wet toegezegd aan de geestelijken en studenten in de godgeleerdheid, voor zooveel de R. K. aangaat, als 1°. de Hoog Eerw. Heer J. Zwijzen, Aartsbisschop van Utrecht, voor het seminarie van het aartsbisdom, gevestigd te Culemborg; 2°. de Hoog Eerw. Heer F. J. van Vree, bisschop van Haarlem, voor het seminarie van het bisdom, gevestigd te Warmond; 3°. de Hoog Eerw. Heer J. Zwijzen, apostolischen administrator van het bisdom 's Hertogenbosch, voor het seminarie van het bisdom, gevestigd te Haaren; 4°. de Hoog Eerw. Heer J. van Hooydonk, bisschop van Breda, voor het seminarie, van het bisdom, gevestigd te Hoeven, en 5°. de Hoog Eerw. Heer J. A. Paredis, bisschop van Roermond, voor het seminarie van het bisdom, gevestigd te Roermond.

Z. M. heeft de benoeming van den burgemeester van Sevenum, P. S. Everts, tot secretaris dier gemeente, bekrachtigd.

— Z. M. heeft den titel van onder-inspecteur van het loodswezen, de betonning, de bebakening en de verlichting, in de onderscheidene distrikten, veranderd in dien van inspecteur, en aan den luit. ter zee 1ste klasse, titul. A. E. Thierens, belast met de inspectie van het loodswezen, enz., in het 5de distrikt, zoo mede aan den luit. ter zee 1ste klasse titul. A. van Rijn, belast met de opname der zeegaten en vaarwateren van het rijk, toegekend den titulairen rang van kapt.-luit. ter zee.

Ter kennis van de belanghebbenden wordt gebragt, dat de kommissie uit de heeren gouvernements-solliciteurs te 's Gravenhage, benoemd ingevolge art. 19 van het kon. besluit van 5 Sept. 1823 over den jare 1854 uit de HH. J. H. Gaade, A. F. de Bas en Mr. J. G. A Clant, zal zijn te zamen gesteld.

Bij beschikking van 29 Dec. 1856, heeft de minister van binnenl. zaken, daartoe door den Koning gemagtigd,

op hun verzoek, eervol ontslag verleend aan de leden der kommissie voor de zaken van den rijkstelegraaf, onder dankbetuiging voor de gewigtige diensten, door hen in die betrekking bewezen, en is voor het vervolg bepaald, dat de inspekteur van den waterstaat in algemeene dienst zal worden gehoord nopens zaken, die de telegrafie in het algemeen of den aanleg en het onderhoud van den rijkstelegraaf betreffen; dat de briefwisseling over het beheer van den rijkstelegraaf, die tot nog toe met de kommissie plaats had, met 1 Jan. 1854 gevoerd zal worden met het ministerie van binnenl. zaken, onder het opschrift »Rijkstelegraaf," en dat de korrespondentie over onderscheidene onderwerpen, die het beheer van den rijkstelegraaf in het algemeen en bijzonder het rekenpligtig beheer betreffen, opgedragen is aan een hoofdambtenaar van het ministerie van binnenl. zaken.

VLISSINGEN, 1 Jan. Heden morgen kwam alhier voor anker de Russische oorlogskorvet *Navarino*, kommandant Storm, komende laatst van Engeland; de gewone salutschoten werden met hetzelve gewisseld. Dit schip, bestemd voor eene reis om de wereld, schijnt alhier te zullen overwinteren. Het zal waarschijnlijk morgen met Zr. Ms. stoomschip *de Hekla* alhier in het marine-dok worden gehaald.

Het Middelburgsche barkschip *Schouwen* komt zoo even ook op de reede, komende van Batavia. Gemelde schepen hebben even als Zr. Ms. fregat *de Palembang* in de laatste 14 dagen eene zeer moeijelijke reis gehad, door storm en tegenwind.

Eerst bij het ter perse gaan, ontvingen wij de Zuid-Hollandsche posten, welke dezen morgen vroegtijdig hadden moeten aangekomen zijn. De buitenlandsche posten zijn heden tot dusverre niet aangekomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Januarij. Uit Konstantinopel zijn berigten ontvangen van 25 december, meldende, dat de Divan na gedurende vijf dagen beraadslaagd te hebben de Weener voorstellen heeft aangenomen met slechts enkele weinig afdoende wijzigingen. Wat het vernietigen der vroegere traktaten betreft, het schijnt dat zulks niet uitdrukkelijk is geëischt, en dat men alleen verlangt eene herziening, waarbij de koncessien in de laatste firmans verleend zouden worden opgenomen.

Het besluit van den Divan heeft weder eene beweging van opstand uitgelokt, aangestookt door de Ulema's. Eene proklamatie, waarin het gebeurde werd toegejuicht, heeft de gemoederen spoedig weder tot rust gebragt.

De opperbevelhebber van het Aziatisch leger is afgezet en in zijn plaats is Achmet-Pacha benoemd.

Vely is door de soldaten gedood geworden, terwijl hij de vlugtenden zocht terug te brengen.

De overwinningen der Russen in Azië worden bevestigd.

DUITSCHLAND.

BADEN, 29 Dec. Zij behooren niet tot de onwetenden, die der katholieke Kerk nieuwe zegen en bloei uit haar lijden en verdrukking voorspellen. Alle waarnemingen, die men in ons land doen kan, bewijzen het. Men bemerkt dat zelfs onder de leeken het besef ontwaakt is der noodzakelijkheid, dat de kerkelijke tucht wederom gehandhaafd wordt. Wij weten onder anderen, dat te Freiburg door den adel, die vele uitstekende mannen telt, gedurende den zoogenaamden *besloten tijd*, namelijk van den eersten Zondag van den Advent tot Driekoningen en ook in den Vastentijd, geen bals gegeven worden, omdat de kerkelijke instellingen »geruchtmakende vermakelijkheden" gedurende dien tijd verbieden. 't Is dat voorbeeld welk ongetwijfeld door den katholieken adel der overige steden zal gevolgd worden; immers het zou eene zonderlinge inkonsequentie zijn, indien diezelfde adel, die door zijn stand en kunde en door geldelijke bijdragen, zich ter handhaving der kerkelijken regten, aan de zijde van den grijzen Aartsbisschop gewijd heeft, zelf de kerkelijke instellingen zou verachten. Eene andere waarneming is [illegible] dat die geestelijken, welke zich [illegible] met den Aartsbisschop vereenigd hebben, juist degenen zijn, die een meer geestelijk leven leiden en ijverig hunne herderlijke pligten betrachten; terwijl zij, die meer tot het wereldsche overhellen, tot degenen behooren, die bij hunne komst tot den geestelijken stand, meer van de afschaffing der lastige biecht en de opheffing van het celibaat droomden. Opmerkbaar is het, dat de eersten onder het wezenlijk geloovig volk de meeste sympathie vinden.

— Petitiën tot Zijne Kon. Hoogheid den Regent, het verzoek om de onafhankelijkheid der Kerk bevattende, worden bereids in vele gemeenten van het land onderteekend.

— Van den Neckar, 27 Dec. Gisteren verschenen in de woning van den koopman Franz Degen te Neckargmünd, onverwacht drie gendarmes, een wachtmeester en twee leden van den gemeenteraad. Nadat al de toegangen van het huis ongenaakbaar waren gemaakt, ging men tot een naauwkeurig onderzoek naar kerkelijke geschriften over, ten gevolge waarvan echter, behalve de herderlijke Brief van den Aartsbisschop, niets moet gevonden zijn. Tegen verwachting werd niettemin genoemden persoon heden gevankelijk weggevoerd. 't Is dezelfde Degen, die in den tijd der vrijscharen uithoofde van zijne moedige konservatieve gezindheid en zijne daadwerkelijke onderwerping aan den Groothertog, aan de heftigste vervolging was blootgesteld en bij den intogt der Pruissische troepen tot burgemeester door de regering benoemd werd. De demokraten hebben in Baden ten minste het genoegen hunne ergste vijanden ook door de regering vervolgd te zien.

— Karlsruhe, 27 Dec. De *Badensche Landeszeitung* bevestigt heden de in de *Postzeitung* uit het *Journal de Frankfort* naverteldе gebeurtenis in de vertrekken van Z. K. H. den regent, dit er bijvoegende: »Dat wij omtrent dat voorval niets naders gemeld hebben was, wijl wij het betamelijk vonden, alvorens het onderzoek der politie te dier zake te wachten. Wij vinden 't intusschen doelmatig de waarheid der daadzaak te bevestigen. De navorschingen omtrent den persoon, die door den tuin de vlugt heeft genomen, wordt door de bevoegde autoriteit met ijver voortgezet."

STADSNIEUWS.

In de 222ste Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 11907 ƒ 20,000, N° 11792, 16 67, 5820 en 477 ieder ƒ 1000 — 4e Trekking: N°. 17054 ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 Januarij.

BEVALLEN (3 Jan.): E. Schouten, geb. Lohr, Z.

OVERLEDEN (31 Dec.): A. E. van Senderen, wed. J. S. Groh, 90 j. - G. Krijgers, geb. Schot, 60 j. - M. Petit, wed. G. C. Peidler, 83 j. - G. E. Buyn, geb. Schipper, 31 j. — (1 Jan.): M. C. Boerman, 49 j. - W. A. Bolten, 70 j. — (2 Jan.): W. A. den Boestert, 6 j. — (3 Jan.): A. M. S. A. Scheerenberg, 25 j. — (4 Jan.): G. J. Herkes, 62 j. —

Heden, 4 Januarij, teekende de Thermometer-Schaal Fahrenheit:

	's avonds	8 ure	24½	graden.
5 Jan.	's nachts (laagste stand)		24	»
	's morgens	8 ure	28	»
	's middags	12 »	34	»
	's namiddags	4 »	34	»

HANDELSBERIGTEN.

Algemeen Overzigt van den Handel in het Jaar 1853.

(Vervolg Droogerijen.)

GUM ELASTIC. O. I. had dit jaar eene ongedachte gunstige wending in debiet, aanvoer en prijsverbetering. Van Januarij tot de maand Augustus monteerden de prijzen langzaam van ƒ 30 op ƒ 40; tot den laatsten prijs vonden belangrijke afdoeningen plaats en hebben de prijzen nu de hoogte van ƒ 61 bereikt met aanhoudend debiet.

De primitieve afdoeningen zeilende en in loco alhier hebben bedragen ruim 200,000 N. ℔; door winst-realisatien mag men den omzet op het drievoud daarvan aannemen. — De voorraad is niet groot en hetgeen te wachten is, reeds zeilende verkocht. — Van de Para-soorten is een klein partijtje aangevoerd, doch is minder kourant te plaatsen.

GUTTA PERCHA met eene kleine aanvoer, de voorraad is klein, prijs wordt op 110 cs. gehouden, met vooruitzigt van groote daling.

JODIUM heeft zich op zijn hooge stand goed gehouden, en is weinig uitzigt in de eerste tijd lager te kunnen bekomen, prijs ƒ 10 per ½ N. ℔.

DITO KALI. Hiervan is hetzelfde te berigten; prijs ƒ 12½ per ½ N. ℔; beiden ondervonden een ruim debiet.

LIGN. QUASSIA SUR zonder toevoeren; dit artikel verdient aandacht om de lage prijs en groote voorraad.

DITO SASSAFRAS. Met geringen voorraad; en zoude eene inzending daarvan wenschelijk zijn.

MANNA. In alle soorten weinig aangevoerd, hoog in prijs en schaarsch; men voorziet eene belangrijke daling en ruime inzendingen [illegible]

OLEUM ANISI-STELLATI in de laatste dagen meer gevraagd, blijft overigens een weinig kourant artikel.

DITO BERGAMOTH. Dit artikel bleef het geheele jaar in eene flaauwe stemming; bij groote voorraad werkte eene voor onze markt vrij aanzienlijke toevoer van p. m. 60 Estagnons ongunstig op de prijzen, en zoude men niet meer dan ƒ [illegible] p. N. ℔ bedingen; de aanvoeren werden met circa ƒ [illegible] betaald.

DITO CITRI soutenеerde zich vrij wel op de prijzen van ƒ 4, die voor de inzendingen, ten bedrage van p. m. 25 Estagnons besteed werden; men kan nu tot ƒ 3½ koopen.

DITO CINAMONI (*Java Kaneel-Olie*). 12 fleschjes, ieder à 1 kilo, werden door de N. H. M. in veiling verkocht tot ƒ 4 per 1/10 kilo; alhoewel de vraag niet vermeerderd, blijft het een artikel met weinig debiet.

DITO CAJAPUTH. Vrij groote aanvoeren, p. m. 3000 flesschen, werden tot afgaande prijzen van ƒ 2½ tot ƒ 2 gerealiseerd.

DITO MENTHE PIP zonder aanvoeren; de groote voorraad blijft de prijzen drukken; in het najaar is dezelve echter door vrij groote orders eenigzins verminderd, alhoewel men nog laag kan koopen.

DITO NUCC. EXPRESSE (*Notenzeep*). 34 Kisten door de N. H. M. in veiling gebragt, werden betaald: 1e soort 82 cs. 2e soort 80 cs., er blijft echter weinig debiet in dat artikel.

DITO ROSARUM met weinig omgang; en moeijelijk te plaatsen, de prijzen zijn zeer flaauw.

DITO VITRIOL. Groote buitenlandsche aanvoeren werden tot steeds lagere prijzen afgedaan en konde het inlandsch fabrikaat daarmede moeijelijk konkurreren.

OPIUM. Eenige aanvoeren in redelijke kwaliteiten werden goed verkocht, prima zoude thans te plaatsen zijn, hiervan is dit jaar echter niets toegevoerd.

PALMOLIE. De alhier gearriveerde lading 440 ton per *Decima* heeft eene schoone markt getroffen en tot fikse prijs gerealiseerd. Eene meerdere uitbreiding aan deze onderneming gegeven, zal onze markt in het vervolg in staat stellen, meerdere orders te kunnen uitvoeren, de kwaliteit dezer aanvoeren is zeer gezocht.

RAD. CHINA . . zonder aanvoer, redelijk gevraagd, 't laatste

„ GALANGA ruimt sterk op en wordt op ƒ 16 gehouden.

DITO RHABARBER. Onze markt blijft steeds van aanvoeren verstoken; bijna geen voorraad met geregelde en klimmende vraag zoude eene inzending van knappe tot mooije kwaliteit een goed rezultaat opleveren.

DITO SALEB. Eenige inzendingen van inferieure kwaliteit konden niet afgedaan worden; mooi goed blijft begeerd.

DITO SALSEPARILLEN. Honduras geregeld betaald met 90 à 95, Vera Cruz 35 à 38 cs.; aanvoer en debiet voldoende.

SAGO'S. O. I. bruine werd ƒ 9 a ƒ 10 betaald, Parel ƒ 10 tot ƒ 13. Sago Meel ƒ 11½; in het najaar was er veel vraag door de duurte der levensmiddelen, en hebben de prijzen veel faveur genomen.

STARANYS ondervond weinig attentie, in het najaar deed zich echter meer vraag op, de zeer geringe aanvoeren, hoogere prijzen in het Buitenland zullen de prijs spoedig verbeteren, welke nu nog op 58 cs. gehouden wordt.

SCHELLAK. Verscheidene indirect aangevoerde partijtjes vonden een goede markt, de aftrek was echter in de laatste maanden minder geanimeerd, in de prijzen was weinig verandering.

SULPHATE DE QUININE is wegens sterke Consumptie tot vroegere prijzen verbeterd; men noteert ƒ 90 per ½ N. ℔.

TAMARINDEN. Dit artikel bleef lusteloos, puik goed is alleen tot lage prijs te verkoopen, en veel in voorraad.

TAPIOCCA. Verscheidene inzendingen in ordinaire kwaliteiten werden koulant afgedaan en blijven begeerd, in de eerste soorten was de omzetting gering.

WAS. JAPANSCHE. Met een gewone aanvoer van cirka 400 kisten die van ƒ 65 tot ƒ 70 p. 50 N. ℔ voor het Buitenland genomen werden, overigens zonder voorraad.

ZOETHOUT. Gedurende het geheele jaar zeer gevraagd alle mooije partijtjes zijn opgeruimd door de niet noemenswaardige aanvoeren zijn de prijzen voortdurend gerezen; alleen ordinaire kwaliteit is in voorraad; doch vindt geen koopers.

FIJNE HOUTWAREN. AMBOINA WORTELHOUT. Zonder inzendingen; eenige kleine partijtjes werden door het Buitenland ƒ 30 a ƒ 32 genomen, is nu bijna opgeruimd.

AZIJNSTOKKEN, redelijk aangevoerd en bedongen ferme prijzen, het artikel blijft zeer gewild.

CEDERHOUT. Voor Sigarenkisten de voorraad van p. m. 1500 Blokken op 1e Januarij gevoegd bij een aanvoer van slechts 300 Blokken, is genoegzaam tot beduidend hoogere prijzen opgeruimd, terwijl er door de hooge vrachten nog weinig uitzigt van inzending bestaat.

DITO FLORIDA dit jaar niet aangevoerd, bleef zonder vraag tot op September ll. eenige partijen werden afgedaan voor buitenlandsche order, te zamen p. m. 200,000 K°, waaronder eene eerstehands partij van 140,000 K°, het nu nog in voorraad zijnde is in spekulatien handen, welke de prijs voor la soorten op ƒ 6 a ƒ 7 p. 150 N. ℔ houden.

MAHONIEHOUT, is goed gevraagd geweest tot langzaam klimmende prijzen; directe aanvoer 1800 Blokken bestaande voornamelijk in eene geheele lading van 1249 Blokken door de W. I. Maatschappij aangevoerd, een en ander koulant afgedaan. Cirka 800 Blokken van Hibanens aangevoerd werden zoo als gewoonlijk slechts gedeeltelijk verkocht.

PALMHOUT. Voorraad van p. m. 200,000 kilo, benevens de 1e hands aanvoeren van p. 100,000 kilo werden grootendeels voor het Buitenland genomen, zoodat in 1e hand weinig meer te bekomen is.

VERFWAREN. INDIGO. Dit artikel heeft voor zooverre de Java-soorten aangaat, weder een levendig vertier op onze markt gevonden, prijzen hebben wel eenigzints gefluctueerd dan staan voor de fijne en reguliere middelsoorten toch iets boven de slotkoersen van 1852. De Voorjaars-veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij bestonden uit 3417 en 1032 [illegible] Kisten, welke tot zeer voldoende prijzen nemers vonden, dan algemeen 10 a 20 cents onder de in September 1852 bestede prijzen; deze hoeveelheid werd bijna uitsluitend voor den uitvoer genomen. Dit had ten gevolge dat tusschen deze Veilingen en die van het Najaar de handel in het artikel minder groot was dan vorige zomer, te meer zoo, daar gedurende dien tijd zeer weinig partikuliere aanvoer ter markt kwam. De Najaars Veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij bestonden uit 1157/1 en 2815/1 Kisten (twee partijen voor dezelve bestemd kwamen te laat), dezelve vonden met veel graagte nemers en vooral de reguliere fijn midden en de fijne soorten werden daar betaald. — De prijsverhooging op de Voorjaars-waarde mag men 3 a 5 cents, a 25 cents [illegible]. — Tot deze koersen werden ook eenige partijen partikuliere aanvoer verhandeld, die nog tijdig voor de sluiting der scheepvaart naar het Noorden waren aangekomen.

De Gouvernements-aanvoeren zijn dit jaar weder onder die van vorig jaar gebleven, die bij partikulieren van de vrije produktie eveneens, dit laatste schrijven wij daaraan toe dat grootere proportie van dat produkt direkt naar Frankrijk is verscheept.

(Wordt vervolgd.)

ANTWERPEN, 4 Jan. *Koffij.* Blijft in eene goede stemming. Van Domingo zijn verkocht 2000 balen, waarvan een gedeelte voor uitvoer.

Rijst. Men heeft afgedaan 500 balen gepeld en 500 balen ongepeld Aracan.

Suiker. Ruwe. Heden zijn bij herkoop afgedaan 700 kan. Java ex *Malante*.

Granen. Zonder verandering met vaste prijzen.

LONDEN, 2 Jan. *Suiker. Ruwe.* Zeilende zijn afgedaan 500 Tons Java N° 10 a 23 s. 3 d., alsmede eene lading ordinair bruin Fernambuc a 20 s. 9 d., terwijl voor eene andere lading het bod van 24 s. 3 d. afgewezen is. — *Geraffineerd.* Crushed tot volle prijzen met eenige aftrek.

Granen. Tarwe en Garst willig gestemd en hooger.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	4 JAN. 4½ u. gebl.	5 JAN. 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		62	$61\frac{7}{8}$	à $62\frac{1}{8}$	62
Dito Dito	3	$74\frac{5}{8}$	$74\frac{1}{4}$	$74\frac{3}{8}$	
Dito Dito	4	93	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{7}{8}$	$92\frac{13}{16}$
O. I. Leening 1844	4	$92\frac{7}{8}$	$92\frac{5}{8}$		
Amortis. Syndik.	3½	$92\frac{1}{2}$			
Handel-Maatschappij	4½				
Haarlemmermeer	5				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½				
Holl. Spoorw.-M. Obligatiën	4½				
België	4½				
Dito	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	$50\frac{3}{8}$	50		
Frankrijk, Obligatiën	3	$66\frac{1}{2}$			
Spanje, Onbep. Stukken	1	$20\frac{15}{16}$	$20\frac{3}{4}$	$20\frac{15}{16}$	$20\frac{15}{16}$
Dito	3	$45\frac{5}{8}$			
Dito Binnenl. à 6/m.	3	$40\frac{1}{16}$	$39\frac{3}{4}$	40	$39\frac{13}{16}$
Coupon-Bewijzen		$4\frac{7}{8}$	$4\frac{11}{16}$	$4\frac{3}{4}$	
Amortisable Schuld		$4\frac{1}{2}$			
Portugal, te Londen	3	$36\frac{9}{16}$	$36\frac{5}{16}$	$36\frac{7}{16}$	$36\frac{5}{16}$
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	$105\frac{1}{2}$	$104\frac{3}{4}$	105	
Dito Dito 1828 en 1829	5	$104\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{2}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	96			
Dito	4½	$94\frac{5}{8}$	94		
Dito bij *Hope*	4	$89\frac{5}{8}$	$89\frac{1}{8}$	$89\frac{1}{8}$	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	$87\frac{13}{16}$			
Dito bij id. 5de Serie	4	$87\frac{11}{16}$			
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6	71			
Polen, Certifikaten	4				
Dito Aand. met Lot. fl. 300					
Dito Dito fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5	$75\frac{1}{8}$	$73\frac{7}{8}$	$74\frac{1}{2}$	
Dito 1852	5				
Dito	2½				
Dito Nieuwe 1847	2½	$38\frac{3}{4}$	38		
Dito 1851 en 1852	2½	$38\frac{3}{4}$	38	$38\frac{1}{8}$	
Dito Nieuwe	5	$89\frac{1}{2}$	$88\frac{3}{4}$	$89\frac{3}{4}$	89
Dito L. B.	5	$89\frac{1}{2}$	$88\frac{3}{4}$	$89\frac{3}{4}$	89
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito fl. 250					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5	$96\frac{3}{4}$			
Dito 1843	5				
Mexiko	3	$22\frac{7}{8}$			
Dito Onbepaalde		$22\frac{11}{16}$	$22\frac{1}{2}$	$22\frac{11}{16}$	$22\frac{9}{16}$
Peru	4½	$62\frac{1}{2}$			
Grenada, à £ 100	2½				
Dito Uitgestelde		$7\frac{5}{16}$			
Ecuador à £ 100					
Venezuela, à £ 100	3¾	$29\frac{3}{4}$			
Dito Uitgestelde	1¼				
Grieken, Bl. à £ 100	5				

De beurs bleef ook heden hare achteruitgaande beweging vervolgen, door voortgezette verkooporders, welke in meest alle fondsen geëffektueerd werden. Telegr. buitenl. nieuwstijdingen en koersen ontbreken heden alle.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers

Parijs	2/m.	*f* 55½	Livorno	2/m.	*f* 38⅝
″	zigt	» 56	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.85
″	½/m.	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 30
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg	»	» 35⅝
Cadix	»	» 242	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» $35\frac{3}{16}$
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» $35\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,67½
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Jan. Belg. leen. 2½ pc. 54g. 1840/1842 4½ pc. 95⅛g. 1852 —; Spanje 1—3 pc. 21; Binnenl. 3 pc. 41¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 79⅝g.

PARIJS, 3 Jan. Fransche 3 pc. 72.20; 4½ pc. 99.90; Spanje 3 pc. Binnenl. 40; id. 1 pc. —; Russen 4½ pc. 94 exd.; Met. 5 pCt. —; Romeinsche Leening 1850 —.

LONDEN, 4 Jan. Cons. kont. 93¼ a 93⅜; op tijd 93¼ a 93⅜; Bras. 98 a 99; 1829/39 98½ a 99½; 1852 92½ a 93½; Den. 3 pc. 83 a 85; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 4⅝ a 4⅞; Gren. 20 a 21; Uitgest. 7½ a 7¾; Mexiko Nieuwe 23½ a 24; Peru 4½ pc. N. 87 a 89; Uitgest. 47 a 49; Rusl. 1822 5 pc. 112 a 113; (N.) 4½ pc. 95 a 96; Portugal 3 pc. — a —; 4 pc. 40½ a 41½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21 a 21¼; 3 pc. 44½ a 45; Coup. cert. 4¾ a 5¼; Passive 4⅜ a 4⅞, Holl. 2½ pc. 63¼ a 63¾; id. 4 pc. 96 a 96½; Venez. 30 a 31; Uitg. 13 a 14, Wissel op Amst. *f* — ; 3/m. —; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 4 Jan. Met. 5 pc. 93½; Bank-Aktien 1372; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.22, Zilver —.

BERLIJN, 3 Jan. Pruissen 4½ pc. —; Loten —; Rusland Stiegl. 4 pc. 94¼; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 500 —; Oost. Met. 5 pc. —; Amsterdam zigt —, id. 2/m. —.

HAMBURG, 3 Jan. Russ. Cert. —; Den. 3 pc. —; pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. —; Spanje 1—3 pc. 19⅝; Binnenl. 3 pCt. 37⅞; Mexiko —.

FRANKFORT, 3 Jan. Met. 5 pCt. 78⅝; W. Bank-Aktiën —; W. Loten fl. 250, —; Spanje 1 pCt. 21¼; id. 3 pCt. 40½; Wissel op Weenen —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

VLISSINGEN, 1 Jan. H. A. Wilton van Reede „Schouwen, Batavia n. Rott. - J. G. Gronhemanp, Ora, Buenos Ayres. - C. Genea, Santurie, Havana. - H. P. Ahmann, Gothen, Alexandria E. - A. Damios, Molly, Smirna.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Onderneming, H. H. Vierouw: 107 v. Suiker, 40 b. Katoen, Charbon en Zoon: 68 v. Suiker, Rothuis en Comp: 25 v. dito, A. Campbell en Comp. te Rotterdam.

SURINAME, Wilhelmina, J. N. Klint, 140 v. Suiker, Wed. van Hasselt en Comp. 100 v. dito G. C. Bosch Reitz 34 v. dito van Hevkelom en van Vollenhoven en P. J. M. Fauchij, 30 v. dito, J. J. Godefroi; 10 v. dito, C. J. van West, 10 v. dito, Wed. A. Hamiton Meijners, 8 v. Soncaboonen, van Halmrel en Comp. 102 v. Suiker, 84 b. Koffij 3 v. Arrowroot, 2 k. dito, 1 v. Oranjeschillen, 2 v. Toncaboonen. Order.

DORDRECHT.

BATAVIA, Tagal, J. F. H. Göbel: 4890 b. Koffij, 2402 kann. Suiker, 887 sch. Tin, 2331 b Bindrottingen, Nederlandsche Handel-Maatschappij.

SCHIEDAM.

PEKALONGAN, Anna, P. A. Kleinenberg: 909 kann. Suiker, 391 sch. Tin, 1593 b. Bindrottingen, N. H. M.

Advertentiën.

(3603) Wederom hebben wij reden langs dezen weg openlijk onzen hartelijken dank te betuigen aan een onbekenden Weldoener, die ons een goed stuk stevig Linnen voor de Arme Kinderen in 't Aloysius-Gesticht gezonden heeft.

P. J. HESSEVELD.

NOTARIAAT.

Een **CANDIDAAT-NOTARIS**, de beste Getuigenissen kunnende produceren, zag zich gaarne, tegen billijke vergoeding, op een NOTARIEEL KANTOOR geplaatst. Heeren Notarissen hierop reflecterende, gelieven hunne Brieven *Franco* te adresseren Bureau Handelsblad, onder de Lett. V. V. (4604)

EENE KWAADAARDIGE HUIDZIEKTE
genezen door de Zalf en Pillen van Holloway.

De heer Fishing, laatstelijk gewoond hebbende in de Broodstreet te Bath, leed sedert een aantal jaren aan eene scorbutieke huidziekte, waarvan onder anderen zijne handen zoo aangedaan waren, dat hij gedurende maanden lang buiten staat was zijne bezigheden te verrigten. Hij had bijna alle geneeskundigen aldaar geraadpleegd, en daar enboven de baden te Bath, welke tot genezing van huidziekten zeer beroemd zijn, gebruikt, doch de hevigheid der kwaal verminderde ook daardoor niet. Toen eindelijk beproefde hij de Zalf en Pillen van Holloway, waardoor hij zoo volmaakt genezen is, hij reeds sedert twee jaren er niets meer van bespeu

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als vol

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.7 *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.8 *f* 22.95.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de p gekomen en wordt verzonden:

VOLKS-ALMANAK

VOOR

NEDERLANDSCHE KATHOLIEKEN,

in het jaar des Heeren 1854,

BIJ-EEN-GEBRACHT

DOOR

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM

EN

H. J. C. VAN NOUHUYS.

Versierd met twee platen en een belangrijk ... door ED. DUJARDIN.

In deze uitgave van den Almanak komt voor ee zoo naauwkeurig mogelijke opgave der VERNIEUWDE B SCHOPPELIJKE KERKREGELING van de Nederlanden.

Is mede verkrijgbaar te Amsterdam bij alle solie Heeren Boekhandelaren en te

Alkmaar, Hoogvorst.
„ P. Beek.
Almelo, Sommer.
Alphen, van Werkhoven.
Amersfoort, Brubing.
„ Jacobs en Meijer.
„ Mej. Wolters.
Arnhem, Meijer.
Barnefeld, Andreæ Menger.
Bergen op Zoom, Morgen
„ van Koeteren.
Berkenrode, Mej. de Jong.
Bolsward, in het Liefdegesticht
„ Wed Hessing.
„ P. M. Feenstra.
's Bosch, Gebr. Verhoeven.
Breda, J. Hermans.
„ van Tuerenhout.
„ H. Josam[?] Wees.
Culemborg, J. Elbers.
„ F. van Langeveld.
Cuyk, J. van Lindert.
Delft, A. M. van Dijk.
Deventer, A. H. Koestal.
Dockum, J. J. Hansma.
„ A. Schaafsma.
Doesburg, J. H Sommer.
Dordrecht, F. L. Golterman.
Edam, Mej. Rietmeijer.
Enkhuizen, Pannenbakker et C°.
Goes, F. de Fouw.
Gorinchem, H. Horneer.
„ W. Stokhuyzen.
Gouda, G. B. van Goor.
Grave, Wed. J. R. van Dieren.
's Hage, Gebr. J. en H. van Langenhuysen.
Groningen, R. G. J. Sladoot.
„ P. M. Saan.
Haarlem, Wed. Gesten[?]
Harderwijk, Wedding.
Helmond, L. U. van der Wee.
„ N. M. van den Boom.
Hoorn, Mej. van der Horst.

Hoorn, J. Haubrich.
Horst, van Dijk-Driessen.
Lamswaarde, J. van Braban
Leeuwarden, J. O. van Gruyse
„ B. Mulder.
„ V. Meursinga.
Leyden, G. J. van Leeuwen
„ J. W. van Leeuwen
Medemblik, N. H. Idema.
Monnickendam, Mej. de Ruyte
Nijmegen, Hothast.
Oldenzaal, F. J. Banning.
Oudewater, Wed. de Waal
Oudenbosch, A. P. Mouw.
Purmerend, W. A Makkes.
Ravensteyn, F. A. v. d. Heuv
Roermond, F. J. Romen.
Rotterdam, P. Th. Braam.
„ J. A. van Belle
Schiedam, W. H. Bafering.
Schoonhoven, S. E. van Nooten
Sneek, Huurmans.
„ Mej Warren.
Tiel, Wed. D. R. v. Werme kerke
„ A. van Loon.
„ J. A. Faassen.
Terborg, R. T. Daamen.
Utrecht, J. R. van Rossum
„ W. Maarschalkerweerd
„ Anjeller.
„ Petit en C°.
„ H. H. van Romondt.
„ H. van den Heuvel.
„ H. A Banning.
Vlissingen, N. J. Mestdag,
Weesp, van der Meer
Lisel... J. Verhaa
„ N Vermeulen.
Zierikzee, Ochtman.
„ van Bischoek.
Zutphen, W. C. Melink
Zwolle, J. M. W. Waanders.

Met genoegen maken wij de zoo beroemd gewordene REVALENTA ARABICA bekend welke zijnen naam heeft gekregen van eene even voedzame als heilzame Afrikaansche plant, welke, toebereid e des morgens gebruikt, van bijzonder nuttige uitwerking is, daar het vooral de spijsvertering zeer gemakkelij maakt. Zij kan zich beroemen op den door getuigenissen gestaafde goedkeuring van vele der aanzienlijkste p sonen. Maagkwalen, onder welken naam zij dan ook mogen voorkomen, worden daardoor ... genees en men spreekt van dit »*wondermiddel*" met niet minder lof in zenuw-, gal- en leveraandoeningen, onderbui kwalen, verlamming en vele andere ziekten. *Observer* 2 September 1853.

Ik heb de Revalenta met verrassend gevolg bij *Maagkanker en hardnekkige windkolijk* aangewend.

DR. GATTIKER, ZÜRICH.

Ik heb op aanraden van een Collega in Hannover, welke zich hoofdzakelijk met borstlijders bezig hield e sedert eenige Jaren reeds de Revalenta aanwendt, dit middel aan mijne eigene Vrouw toegediend, die sede lang lijdende was en den dood met rassche schrede te gemoet ging. Ik moet bekennen, dat de uitkomst mijn stoutste verwachtingen overtroffen heeft. Het nachtelijk zweten, het opgeven, verminderde zigtbaar en na 6 wek was zij beter.

DR. GRIES, in MAGDENBURG.

De Revalenta is een voortreffelijk voedend en inwikkelend middel, dat gemakkelijk te verteren is. Het word met voordeel aangewend in diarrheën en buikloopen, in ziekte der urinewegen, nierziekten, keel- en borstziekt en kan beginnende uitputting en tering genezen.

Med. Raad DR. WURZER, in BONN.

DU BARRY'S Revalenta Arabica geneest kwade spijsvertering, hardlijvigheid en hare zenuwachtige gevolgen

DR. URE, LONDEN.

Ik heb gevonden, dat de Revalenta even goed de hardnekkigste diarrhé geneest al de tegenovergestelde ziekte

DR. HARVEY, LONDEN.

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔	DUBBEL GECONCENTREERDE	5 ℔	10 ℔
f 2	3½	8	16		*f* 16	24

VERKOOPHUIS Amsterdam en bekende **DEPOTS** in de andere Steden. (360

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.